

WAT TE DOEN MET DE ACHTERGELATEN AS?

DOOR IGLE WEIDENAAR

In veel verordeningen en reglementen is opgenomen dat asbussen een plek op de begraafplaats kunnen krijgen. Maar wat als de rechten na de uitgiftetermijn van de locatie niet worden verlengd en de nabestaanden de as niet mee naar huis willen nemen? Wat mag of moet je dan met de as?

Dat menig LOB-lid daar geen idee van had – wat te doen met deze achtergelaten as? – bleek tijdens de regio-bijeenkomst in Den Helder afgelopen voorjaar. Vragende blikken vanuit de zaal, niemand die het wist. Deze vraag wordt ook niet voor niets met enige re-

gelmaat gesteld aan het bedrijfsbureau van de LOB. Terwijl het antwoord heel eenvoudig is en gewoon in de Wet op de lijkbezorging (Wlb) te vinden is.

Asbus ruimen

Wanneer de uitgiftetermijn van de plaats van bijzetting verstreken is, en het recht

is niet verlengd, mag de locatie geruimd worden. Als een graf geruimd wordt, moeten 'de overblijfselen der lijken op een begraafplaats ter aarde besteld worden,' zegt de wet. Dat kan zijn in een verzamelgraf of onder de onderste begraafslag van het geruimde graf. De restanten moet dus een bestemming op

As is niet per se goed voor de natuur op je begraafplaats, dus verstrooi het niet overal.

Foto: Jolien Jong

een begraafplaats krijgen.

Dit geldt niet voor as(bussen). As mag / kan 'op verzoek van de nabestaande door of namens wie de opdracht tot bijzetting is gegeven, door de houder van de plaats van bijzetting aan de nabestaande ter beschikking worden gesteld.' Dit staat letterlijk zo in artikel 63, lid 1 Wlb. Gezien de handelingen die dit vergt, is het overigens goed verdedigbaar dat hiervoor ook een tarief is vastgesteld.

Veel asbussen blijven op begraafplaatsen achter, omdat nabestaanden die niet willen ophalen. Hoe deze asbussen geruimd moeten worden is ook geregeld in de wet. Artikel 66, lid 2 Wlb zegt: 'Het ruimen geschiedt door het verstrooien van de as.'

En daar is dan het antwoord op de vraag: wat moeten we met de as wanneer deze achterblijft na het verstrijken van de uitgiftetermijn? Verstrooien.

Vergunning

Dat mag echter niet overal. In artikel 66a Wlb staat dat de houder van de plaats van bijzetting de as alleen mag verstrooien: 'a. op een terrein dat bestemd is om permanent as op te verstrooien; b. in open zee.'

De meeste begraafplaatsen zullen er voor kiezen om de as dan op de eigen begraafplaats te verstrooien. Maar mag dat zomaar?

Het antwoord is: nee. Als de begraafplaats niet is aangewezen als terrein om permanent as op te verstrooien, mag de houder van de begraafplaats daar niet deze 'achtergelaten asbussen' verstrooien. De wet geeft in artikel 66b Wlb echter de eenvoudige oplossing om dit wél mogelijk te maken: 'De bestemming van een terrein om permanent as te verstrooien door de houder van een crematorium en de houder van een plaats van bijzetting vindt niet plaats dan met vergunning van burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het terrein is gelegen.'

Het college van B&W kan de begraafplaats aanwijzen als terrein voor permanente verstrooiing en zo vergunning verlenen voor het ruimen van de achtergelaten asbussen. Voor de duidelijkheid, de vergunning heeft dan betrekking op de aanwijzing van de begraafplaats als terrein voor permanente verstrooiing. Het is geen vergunning voor het verstrooien van één of meerdere specifieke asbussen. En het is raadzaam om in de vergunningaanvraag de hele begraafplaats op te nemen als terrein waar permanent as verstrooid mag worden. Tijdens de eerder genoemde LOB-regiobijeenkomst in Den Helder werd aan de aanwezige leden gevraagd of hun begraafplaats beschikt over een derge-

hele begraafplaats en/of alle begraafplaatsen die onder uw verantwoordelijkheid vallen, te betrekken in de eenmalige vergunningaanvraag.

Aandachtspunten

De houder van de plaats van bijzetting mag de as, zonder toestemming van de rechthebbende, niet binnen tien jaar nadat de as in de asbus is geborgen, verstrooien. Om te voorkomen dat de begraafplaats met asbussen blijft zitten die zij wettelijk gezien nog niet mogen ruimen, is het advies om hier tijdig in te voorzien. Het is raadzaam om in de opdracht tot plaatsing van de asbus die getekend wordt door de rechthebbende of belanghebbende, op te nemen dat

Het is raadzaam om in de vergunningaanvraag de hele begraafplaats op te nemen als terrein waar permanent as verstrooid mag worden

lijke vergunning. De meerderheid kon daar niet direct positief op antwoorden. Het advies van de LOB is: Vraag deze vergunning, waarmee het hele terrein is aangewezen als permanent asverstrooiingsgebied, aan bij het college van B&W. Wat vrij eenvoudig is. Richt de aanvraag schriftelijk aan het college van B&W. Een voorbeeldaanvraag is te vinden op het ledendeel van de website www.begraafplaats.nl in het blok 'Dossiers' onder 'Overige onderwerpen'. Het kan zijn dat de gemeente in de vergunning voorwaarden opneemt over maximale aantallen verstrooiingen per hectare. Die aantallen zullen echter niet zo hoog zijn dat een begraafplaats snel aanvullende maatregelen moet nemen om binnen die kaders te blijven. Precies daarom is het dan ook raadzaam om de

wanneer verlenging van het recht uitblijft, daarmee automatisch opdracht tot verstrooiing van de as gegeven wordt. De begraafplaats kan dan wanneer die situatie zich voordoet, met de gekende toestemming in de hand, de asbus ruimen.

Dat de as overal op de begraafplaats verstrooid mag worden, betekent niet dat u ook de hele begraafplaats daarvoor zult willen gebruiken. As is feitelijk een voedingsstof die je toedient aan de natuur. Er zijn bloemen, planten en bomen die weinig voedsel nodig hebben en dan is as een slechte toevoeging. Dus verstrooi geen as op uw bloemenweide, mocht u die hebben, en ook niet bij planten en bomen die juist goed gedijen op voedselarme grond. ■